महालेखापरीक्षकको कार्यालय

अनामनगर/बबरमहल

लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष - २०८०/८१

भुमिकास्थान नगरपालिका, अर्घाखाँची

८०५५१४०१३००

भूमिकास्थान नगरपालिका , अर्घाखाँची

https://nams.oag.gov.np

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
लुम्बिनी प्रदेश लेखापरीक्षण निर्देशनालय
काठमाडौं

प.सं.:२०८१/८२ मिति : २०८१-७-१२

च.न :

विषयः लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन ।

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यु ,
भुमिकास्थान नगरपालिका, अर्घाखाँची ,
भूमिकास्थान नगरपालिका , अर्घाखाँची

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ अनुसार त्यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को विनियोजन/राजस्व/धरौटी/अन्य कारोबारको आर्थिक विवरण तथा सोसँग सम्बन्धित कागजपत्र र विवरण परीक्षण गरी मिति २०८१/६/१८ मा छलफल पश्चात् तयार गरिएको पाना ३६(छत्तीस) को प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसैसाथ छ।

कार्यालयबाट पेस भएको आर्थिक विवरणप्रतिको उत्तरदादयित्व प्रचलित कानुन बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिको हो। लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान बमोजिम आर्थिक विवरण परीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्नु हो। प्रतिवेदनमा उल्लिखित ब्यहोराका सम्बन्धमा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३७(१) बमोजिम ३५ दिनभित्र फर्स्यौट गरी सम्परीक्षण गराउनु हुनेछ। उक्त समयभित्र फर्स्यौट गरी सम्परीक्षण नगराएमा ऐनको दफा ३७(४) बमोजिम कारबाहीका लागि कार्यपालिका प्रमुखलाई जानकारी गराइने ब्यहोरा निर्देशानुसार अनुरोध गर्दछु।

रघुपति महत
निर्देशक

बोधार्थ तथा कार्यार्थः
श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन
मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाण्डौं ।,
info@mofaga.gov.np
श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय
अर्घाखाँची ।,
arghakhanchi.dtco@fcgo.gov.np

परिचय

१ **परिचय**

(क) कार्यालय परिचय :- स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्दन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस पालिकाको उद्देश्य रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानुनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८१।५।३० देखि २०८१।६।५ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :- कार्यालयको आय – व्ययतर्फ रु. ९२५०१७८१५.७५ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली :- लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु. ३२८३५६।३३ असुल भई दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

सि.नं.	बिवरण	रकम रु.
१	स्वास्थ्यतर्फका कर्मचारीहरूको नर्म्सभन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम असुल भै दाखिला भएको ।	५८९९८
२	शिक्षातर्फ शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई बढी भुक्तानी भएको रकम असुल भै दाखिला भएको ।	९८४२६
३	दैनिक भ्रमणभत्ता बढी भुक्तानी भएको रकम असुल भै दाखिला भएको ।	२५०००
४	प्रशिक्षण भत्ता नर्म्सभन्दा बढी भुक्तानी भएको असुल भै दाखिला भएको ।	१०२००
५	सामाजिक सुरक्षातर्फ मृत्यु भई लगत कट्टा भएका व्यक्तिहरुको खातामा लगत कट्टा भए पश्चात पनि भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धित व्यक्तिको बैँक खाताबाट असुल भै फिर्ता दाखिला भएको ।	१३५७३२.३३
	जम्मा	३२८३५६।३३

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ **वित्तिय विवरणको परिक्षण**

वित्तीय प्रतिवेदन - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NPSAS) अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलव्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०-०१) सम्बन्धमा निम्ननुसार देखिएको छः

आ.व. : २०८०/८१ अवधी : २०८०/०४/०१ - २०८१/०३/३१					
प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (बजेट र गैरबजेट निकाय)					
क्र.स./ आर्थिक सङ्केत	विवरण	चालु आ.ब.को कारोबार		गत आ.ब. को कारोबार	
		नगद	जम्मा	नगद	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति				
११०००	कर	११,२६,४८,०८०.८८	११,२६,४८,०८०.८८	१०,२१,९२,०७६.१४	१०,२१,९२,०७६.१४
१३०००	अनुदान	४७,७३,९३,८४८.२८	४७,७३,९३,८४८.२८	५३,६३,९३,३४७.२५	५३,६३,९३,३४७.२५
१४०००	अन्य राजस्व	७६,४१,९५९.१०	७६,४१,९५९.१०	२,०६,२४,४१८.९८	२,०६,२४,४१८.९८
१५०००	विविध प्राप्ति	८,११,२४२.००	८,११,२४२.००	०	०
३३३६६	दहत्तर बहत्तर शुल्क	०	०	०	०
क	कुल जम्मा प्राप्ति	५९,८४,९५,१३०.२६	५९,८४,९५,१३०.२६	६५,९२,०९,८४२.३७	६५,९२,०९,८४२.३७
२	चालु	४१,५२,५६,११६.७९	४१,५२,५६,११६.७९	३९,४६,५८,५४६.७०	३९,४६,५८,५४६.७०
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा	२७,६८,६७,४०७.००	२७,६८,६७,४०७.००	२५,८८,०६,५०९.८९	२५,८८,०६,५०९.८९
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग	११,४५,७८,९१४.३५	११,४५,७८,९१४.३५	१२,२१,९२,४४५.३४	१२,२१,९२,४४५.३४
२५०००	सहायता (Subsidy)	३३,४०,०००.००	३३,४०,०००.००	१,१०,७१,०६६.००	१,१०,७१,०६६.००
२६०००	अनुदान	१,५४,५२,७३४.८४	१,५४,५२,७३४.८४	४,०९,७४९.३५	४,०९,७४९.३५
२७०००	सामाजिक सुरक्षा	४३,४८,८६२.००	४३,४८,८६२.००	१६,५५,०००.००	१६,५५,०००.००
२८०००	अन्य खर्च	६,६८,१९८.६०	६,६८,१९८.६०	५,२३,७७६.१२	५,२३,७७६.१२
४	पूंजीगत	१७,७३,०४,९३७.८३	१७,७३,०४,९३७.८३	२९,३२,६१,५१४.४०	२९,३२,६१,५१४.४०
३१११०	भवन तथा संरचना	१,६८,२६,८२७.८७	१,६८,२६,८२७.८७	२,६८,७७,२८५.७९	२,६८,७७,२८५.७९
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स	२३,११,५९४.३३	२३,११,५९४.३३	४५,४०,८७७.००	४५,४०,८७७.००
३११३०	अन्य पूँजीगत खर्च	२,००,०००.००	२,००,०००.००	०	०
३११५०	सार्वजनिक निर्माण	१५,३७,१६,३४७.०३	१५,३७,१६,३४७.०३	२४,९९,८८,७९२.६४	२४,९९,८८,७९२.६४
३११७०	पूँजीगत सुधार खर्च	४२,५०,१६८.६०	४२,५०,१६८.६०	१,१८,५४,५५८.९७	१,१८,५४,५५८.९७
ख)	कुल जम्मा भुक्तानी	५९,२५,६१,०५४.६२	५९,२५,६१,०५४.६२	६८,७९,२०,०६१.१०	६८,७९,२०,०६१.१०
ग)	बचत /कमी (ग = क-ख)	५९,३४,०७५.६४	५९,३४,०७५.६४	(२,८७,१०,२१८.७३)	(२,८७,१०,२१८.७३)
घ)	धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्दातको थप/घट (+/-)	(६३,६१,०५१.७८)	(६३,६१,०५१.७८)	५९,०४,२११.९२	५९,०४,२११.९२
घ.१)	कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी	-९,२४०.००	-९,२४०.००	-४७,६३७.००	-४७,६३७.००

ङ)	यस आ.ब.को नगद तथा बैंक मौज्दात (बचत /(कमी)) (ङ = ग+घ)	(४,२६,९७६.१४)	(४,२६,९७६.१४)	(२,२८,०६,००६.८१)	(२,२८,०६,००६.८१)
च)	गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्दात	७,४६,९६,०७७.१९	७,४६,९६,०७७.१९	९,७५,०२,०८४.००	९,७५,०२,०८४.००
छ)	विनिमय नाफा/घाटा तथा अन्य समायोजन				
ज)	आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्दात (ज= ङ+च+छ)	७,४२,६९,१०१.०५	७,४२,६९,१०१.०५	७,४६,९६,०७७.१९	७,४६,९६,०७७.१९

वित्तीय विवरणको यथार्थता - पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवदेन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७० -०१) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१८८१४४९७६।००,सडक वोर्ड नेपालको रु. ४९९३३१२।०० गरिवसंग विशेश्वर रु.४१५०००।०० तथा स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.२९१००००।०० गरि कुल रु.१९६४६३२८८।०० सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । जसले गर्दा सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणसमेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन । तसर्थ सबै कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

फरक हिसाब–यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार यस वर्षको प्राप्ति रु. २५१८२६६०८.३४ यस वर्षको भुक्तानी रु.२५१८२६६०८.३४ फरक परेको छ । सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरु समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं.२७० ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

विवरण	**गतवर्षको जिम्मेवारी**	**यसवर्षको प्राप्ति**	**यसवर्षको भुक्तानी**	**बैङ्क मौज्दात**
सुत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७२)	**७४६९६०७७.१९**	**५९८४९५१३०.२६**	**५९२५६१०५४.६२**	**७४२६९१०१.०५**
एकीकृत आर्थिक विवरणअनुसार	७४६९६०७७.१९	८५०३२१७३८.६	८५११७५६९०.९	७४२६९१०.०५
फरक	०	२५१८२६६०८.३४	२५१८२६६०८.३४	०

सैद्धान्तिक बेरुजु

३ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरु देहाय बमोजिम रहेका छन:

- पालिकाले उद्वेश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सक्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि सोको निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख राखेको छैन ।
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६ को दफा ३३ (४) मा प्रत्येक ३ महिनामा आन्तरिक लेखापरीक्षण गरि सोको प्रतिवेदन दिनुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात पनि आन्तरिक लेखापरिक्षक नभएकोले आन्तरिक लेखापरीक्षण भएको छैन।

- पालिकाले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरेको पाइएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मा सहित हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन ।
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार भ्रमण/अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेर मात्र भ्रमण अनुगमन भत्ता भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले भ्रमण तथा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेको छैन भने भ्रमण उपलब्धिको मूल्याङ्कन गरेको छैन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । खर्चको मापदण्ड निर्धारण गरी यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
- पालिकाले कृषि तथा पशुसँग सम्बन्धित सामग्री, लघुउद्यम विकास सम्बन्धी सामग्री तथा अन्य अनुदान वितरण गर्दा लाभग्राहीको पहिचान खुल्ने गरी नागरिकता नम्बर तथा सम्पर्क नम्बर समावेश नगरी नाममात्र उल्लेख गरी भरपाई गराई वितरण गर्ने गरेको देखियो ।
- संस्थागत विद्यालयहरूको दर्ता, नवीकरण, शुल्क निर्धारण, वर्गीकरण लगायतका अभिलेख व्यवस्थित तवरले राखेको पाइएन ।

तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४ आन्तरिक लेखापरीक्षण

स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताको आधारमा प्रत्येक त्रैमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५ लक्ष्य प्रगति

कार्यालोलयले त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला तथा केन्द्रीय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रगति तयार नगर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई जिम्मेवार बनाउनुपर्दछ ।

कार्यक्रम/योजना	कुल कार्यक्रम	वार्षिक प्रगति स्थिति			
		शून्य प्रगति	२५% सम्म प्रगति	५०% सम्म प्रगति	७५% सम्म प्रगति
कार्यक्रम संख्या	५०५	१७	१५	२९	४०

कार्यालयले राखेको लक्ष्य अनुसार कम प्रगती भएका कार्यक्रमहरुमा प्रगती हुन नसक्नुका कारणहरु पत्ता लगाई लक्ष्य प्राप्तिमा आएका समस्याहरु समाधान गरी लक्ष्य अनुसार समयमै प्रगती हासिल गर्नेतर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६ कानून र सञ्चालन स्थिति

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ९१ वटा नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस

पालिकाले हालसम्म ३० वटा ऐन , ७ वटा नियमावली तथा ६७ कार्यविधि निर्देशिका तथा मापदण्ड निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ भने राजपत्रमा समेत प्रकाशन गरेको छ। ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७ **न्यायिक समिति**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतवर्ष फर्स्योट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी १ र यो वर्ष थप भएको ९ गरी कुल १० विवाद दर्ता भएकोमा ५वटा मात्र फर्स्योट भई ५ बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फर्स्योट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८ **सहकारी नियमन**

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक वार्षिक प्रतिवेदन पालिकाकामा बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरीवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र ३३ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्। त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन।जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन। तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९ **स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य स्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको सङ्कलन र अभिलेख राख्ने कार्य गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१० **व्यवसाय कर**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रु.३८५२०० कर सङ्कलन गरेकोमा पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन । जसबाट पालिकाले सङ्कलन गरेको व्यवसाय कर यथार्थ मन्न सक्ने अवस्था छैन । तसर्थ पालिकाले क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

११ **योजना प्राथमिकीकरण**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय तहले योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका

आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पादनमूलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दिगो र वातावरण संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना गरी प्राथमिकता आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा निम्नअनुसार वडाको तथा पालिकास्तरका कुल १७८ योजनामा वजेट विनियोजन गरेको छ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	योजना सङ्ख्या	रु. २० लाखमाथिका योजना सङ्ख्या	रु. ५ लाखदेखि २० लाख सम्मका योजना सङ्ख्या	रु. ५लाखभन्दा कमका योजना सङ्ख्या
१.	पालिका तथा वडास्तरिय	१७८	१२	३९	१२७

उपर्युक्त विवरणअनुसार पालिकाले साना र वितरणमुखी योजनाहरु सञ्चालन गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा सञ्चालित योजनावाट दीर्घकालिन प्रतिफल प्राप्त नहुनका साथै चालु प्रकृतिका खर्चमा बृद्धि भै लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत प्रश्न उठ्ने गरेको छ ।त्यसैगरी यो वर्ष सभाले पारित गरेका उल्लेखित योजना मध्ये १७६ योजनामात्र कार्यान्वियन भई २ योजना कार्यान्वियन हुन सकेको देखिएन । तसर्थ पालिकाले योजना वस्तुनिष्ठ तवरले प्राथिमिकीकरण र छनौट गरी प्रभावकारी कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१२ **क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थितिः**

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०८०।८१ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	**क्षेत्र**	**बजेट**	**खर्च**	**खर्च प्रतिशत**
१.	आर्थिक विकास	७८५२६००० ।००	४७६८४६४६ ।४०	**८।०४**
२.	पूर्वाधार विकास	१६६१९०१७५ ।००	१३८१०१६३८ ।५६	**२३।३१**
३.	सामाजिक विकास	३७३७०२००० ।००	३२१२५००२७ ।४९	**५४।२१**
४.	बातावरण तथा विकास	४८३०००० ।००	४८३०००० ।००	**०।८१**
५.	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	३९००००० ।००	२७०१२६३ ।८६	**०।४५**
६.	अन्य कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१०४६६६७५० ।००	७७९९३४७८ ।३१	**१३।१८**
	जम्मा	७३१८१४९२५ ।००	५९२५६१०५४	**१००**

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा मा सबैभन्दा बढी ५४।२१ प्रतिशत संस्थागत विकास,सेवा प्रवाहा र सुशासन मा सबै भन्दा घटीमा ०।४५ प्रतिशत रहेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१३ **त्रैमासिक पूँजीगत खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वियन गर्ने कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार त्रैमासिक पूँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिनाको खर्च
		प्रथम	दोस्रो	तेश्रो	चौथो	
पुँजीगत खर्चतर्फ	१८८१५३९३५.९	०	३९२८२०६४.२६	३३९९५७५३.७५	११४८७६११७.८९	४९२३६१३२.३३
प्रतिशत	१००	०	२०.८७	१८.०७	६१.०५	२६.१७

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार वार्षिक रु. १८८१५३९३५.९ निकासा भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रु.० (० प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रु. ३९२८२०६४.२६ (२०.८७ प्रतिशत) र तेस्रो त्रैमासिकमा रु. ३३९९५७५३.७५ (१८.०७ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु. ४९२३६१३२.३३ (२६.१७ प्रतिशत) खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१४ **लागत सहभागिता**

पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता वापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरी सो को भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्ने गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन् । अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१५ **खर्चमा मितव्ययिता**

बिबिध खर्च वडातर्फ कार्यसञ्चालन तथा विविध तर्फ रु. १७९९७०० तथा नगरपालिकातर्फ रु. १७८८१९५ रहेको छ। यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१६ **जिन्सी निरीक्षण**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्रतिवेदनमा उल्लेखित सामानमध्ये मर्मत गर्नुपर्ने सामान ३ महिना भित्र र लिलाम गर्नुपर्ने सामान ६ महिना भित्र लिलाम गरी सक्नुपर्ने व्यवस्था छ । नियमावलीको व्यवस्था अनुसार मर्मत सम्भार, लिलामी लगायतका कार्य गरी जिन्सी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१७ **तलवी प्रतिवेदन**

निजामती सेवा ऐन २०४९, स्वास्थ्य ऐन, २०५३ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ , शिक्षा ऐन, २०२८ मा तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नु पर्ने उल्लेख छ | पालिकाले यो वर्ष तलवी प्रतिवेदन पारित नगराई सङ्घीय सरकारबाट हस्तान्तरित चालु अन्तर्गत स्वास्थ्य तर्फ ३२ कर्मचारीको रु.२०८४४१२२ पालिकाका चालुतर्फ २९ कर्मचारीको रु.१८५०५३५९ गरी रु.३९३४९४८१ खर्च लेखेको छ ।तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेख्दा पाउने भन्दा बढी तलब भत्ता ग्रेड भुक्तानी हुन सक्ने तथा लेखापरीक्षणको क्रममा भुक्तानीको तुलना गर्न नसकिने भएकोले तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१८ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**

स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका अन्तर्गत १० वडामा १४ योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष ९० जनालाई औसत १०० दिनले ९००० दिन रोजगारी उपलव्ध गराई रु.६०१२००० चौतारा मर्मत तथा बाटो सरसफाई जस्ता कार्य गरि श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१९ **प्रशासकीय संगठन र जनशक्ति व्यवस्थापन**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ६१ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशाकीय अधिकृत सहित ३५ जना पदपूर्ती भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका प्रशासन अधिकृत १ शिक्षा अधिकृत १ सहित २६ पदहरु रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ । तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ

सैद्धान्तिक बेरुजु

२० **फोहरमैला व्यवस्थापन**

फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ अनुसार स्थानीय तहहरुले स्रोतमै फोहरमैलाको वर्गीकरण गर्न लगाई सोही अनुसार सङ्कलन र व्यवस्थापन गर्ने कार्यको शुरुवात गर्न नसकेको कारण फोहरमैला व्यवस्थापनमा जटिलता देखिएको छ । फोहर उत्सर्जन हुने स्रोतमा नै वर्गीकरण गरी कुहिने, नकुहिने, सिसाजन्य, अस्पतालबाट उत्पादित र इ-वेष्ट लगायतका फोहर वर्गीकरण गरी उपयुक्त व्यवस्थापन गरेको देखिएन । फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरी पालिकाको पर्यावरणलाई स्वच्छ राख्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२१ **औषधि खरिद**

पालिकाकालाई आवश्यक पर्ने औषधि मध्ये पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण यकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । आपूर्ति हुने औषधीमा उत्पादन मिति, म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र नि:शुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ । आपूर्ति भएका औषधिको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि कम्तिमा २ वर्ष वाँकी हुनु पर्दछ। त्यसैगरीभण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लेखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ । यसवर्ष पालिकाले संघीय शसर्त बजेट उप शिर्षकबाट औषधि र उपकरण खरिद गरी चिराग फार्मेसी फर्मलाई रु.१४५४३५५ तथा नगरपालिकातर्फबाट रु. ९७९९८६ भुक्तानी दिएको छ। यस सम्बन्धि देखिएका विवरणहरु निम्न छन्।

- औषधीको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको
- औषधी खरिदका लागी लागत अनुमान तयार गर्दा स्वास्थ्य विभागको स्विकृत दररेटलाई आधार नलिएको।
- औषधी खरिद गर्दा एकमुष्ठ ईविडिङ नगरि विभिन्न समयमा कोटशन लिने गरेको,

तसर्थ औषधीको खरिद, आपूर्ति, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधी प्राप्त भएको नभएको एकिन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधीको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधीहरु जिम्मेवारी स्वास्थ्य सेवाबाट प्रमाणित कार्य निर्देशिका अनुसार**LMIS** मा प्रविष्ट गरि जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२२ **परामर्स तथा डीपीआर खर्च**

बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वियन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययत गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ । यस कार्यालयले यो बर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार एउटा कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरको छ ।

कार्य विवरण	**परामर्शदाता**	**स्वीकृत रकम**	**खर्च रकम**	**अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत**
प्रशासकीय भवन निर्माण सम्बन्धि **DPR**	**बुद्धभुमि कन्सल्टेन्सि प्रालि**	**४९९९९७**	**४९८०८१**	**९०२१९६९८**

यस्तो अध्ययन कार्य गराउँदा लाग्ने खर्चको लागत अनुमान तयार गर्दा कुनै आधार नलिई स्वीकृत बजेट बमोजिमकै रकम खर्च गरेको उपयुक्त देखिएन । डी.पी.आर.तयार गर्दा कार्यालयको प्राविधिक जनशक्ति प्रयोग नगर्नाको कारण स्पष्ट गर्दै आगामी दिनमा आगामी दिनमा कार्यालयको प्राविधिक जनशक्तिबाट यस्तो कार्य गराउनुपर्दछ । साथै यसरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएका आयोजनाहरु कार्यान्वयनमा गएको समेत नदेखिएकोले खर्चको सार्थकता समेत देखिएन।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२३ **कन्टिन्जेन्सी खर्च**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ बमोजिम निर्माण कार्य र परामर्श सेवाको कन्टिन्जेन्सी खर्च स्वीकृत कार्यविधिको आधारमा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। सार्वजनिक खरिदमा कन्टेन्जेन्सी रकम खर्चलाई व्यवस्थित गर्ने निर्देशिका २०७७ को दफा १० क बमोजिम आयोजनाको लागत अनुमान स्वीकृति गर्दा नै कानुन बमोजिम अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। कार्यालयले सञ्चालन गरेका योजना हरूमा सो व्यवस्थाअनुसार continencyको लागत अनुमान स्वीकृत गराई खर्च गरेको नदेखिएको हुँदा योजनाहरूमा सो व्यवस्था अनुसारको लागत अनुमान स्वीकृत गराई आवश्यकतामा आधारित खर्च गर्नुपर्दछ।

कन्टिन्जेन्सिबाट खर्च भएको विवरण

सि.नं.	खर्च विवरण	खर्च रकम रु.
१	विविध	१०१८८६८।००
२	भ्रमण भत्ता	८०००००।००
३	इन्धन	४७६४५३।००
४	एम्बुलेन्स खरीद नपुग रकम	४९८०००।००
५	ल्यापटप,प्रिन्टर लगायत कार्यालय सामाग्रि खरीद	७०००००।००
		३४९३३२१।००

पालिकाले तयार गरेको अभिलेख अनुसार विविध खर्च रु.१०१८८६८ तथा भ्रमण भत्तामा रु.८००००० खर्च भएको रकम उपयुक्त देखिएन। कुल लागत अनुमान अनुसारको कन्टिन्जेन्सि रकम तथा योजनागत कन्टिन्जेन्सी खर्च गरिएका सबै योजनाहरुको अभिलेख नराखेकोले व्यवस्थित अभिलेख राखि पूँजिगत प्रकृतिका खर्चमा कन्टिन्जेन्सीलाई केन्द्रीत गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२४ **वडाको जिन्सी दाखिला**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम १० मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भर्पाई वा कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिका कार्यालयबाट खरिद भएका जिन्सी मालसमानहरुको अभिलेख प्रयोजनको लागि सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली प्रयोगमा ल्याएको भएतापनि पूर्ण नरहेको, वडागत रुपमा खरिद भई थप भएका वा वडाको जिन्सीमा दाखिला भएका जिन्सी समानहरुको अभिलेख एकिकृत रुपमा नहुँदा लेखापरीक्षणको क्रममा पालिकाको सबै जिन्सी समानहरुको बिष्लेषण गर्न सकिएन । वडागत रुपमा बजेट विनियोजन भई वडा तहबाट नै खरिद प्रक्रिया शुरु भई खरिद भएका खर्च हुने र नहुने सबै जिन्सी समानहरु सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा अभिलेख नरहेको र म्यानुअल अभिलेख प्राप्त भएकोले वडागत जिन्सी समानको यथार्थता एकिन गर्न सकिएन । सार्वजनिक सम्पत्ती व्यवस्थापन प्रणालीलाई वडातहसम्म लागु गरी सबै सरकारी सम्पत्तीहरुको अभिलेख, संरक्षण तथा उपयोगलाई प्रभावकारी बनाइनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२५ **उपभोक्ता समिति परिचालन**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टी हुने बिल, भरपाई, प्रमाण कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउँदा देखिएका केही व्यहोराहरु निम्नानुसार छनः

· आयोजनाको अनुगमन गर्ने गरेको भएतापनि त्यस्तो अनुगमन कार्य मापनिय सूचकको आधारमा नभइ सामान्य फाराममा भुक्तानीको सिफारिसमा मात्र सिमित रहेको,

· लागत अनुमान तयार गर्दा जटिल प्रकृतिको काम नखुलाइएको र उपभोक्ता समितिले हेभि मेशिन प्रयोग गर्दा प्राविधिकको सिफारिस लिई सार्वजनिक निकायबाट सहमती लिएको पुष्ट्याईं नभएको अवस्थामा समेत नापजाँच गरी भुक्तानी दिने गरेको,

पालिकाको उपभोक्ता समिति परिचालनमा देखिएका उपर्युक्त कमजोरीहरु समयमै सुधार गरी आयोजना कार्यान्वयनलाई थप प्रभावकारी बनाइनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२६ **ठेक्का व्यवस्थापन**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टी हुने बिल, भर्पाई, प्रमाण कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले बजेट कार्यान्वयनको क्रममा ठेक्का व्यवस्थापन गर्दा देखिएका कमजोरीहरु निम्नानुसार रहेका छनः

- आइटमवाइज कार्य अभिलेख खाता (म.ले.प.फा.नं.५०५) तयार नगरेको ।
- नापी किताब नियन्त्रण खाता (म.ले.प.फा.नं. ५१२) नरहेको ।
- सम्पन्न आयोजनाको प्रभाव मूल्याङ्कन गर्ने नगरेको ।
- आयोजना कार्यान्वियनमा पालिकाले गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरेको भएतापनि आयोजना ठेक्कामा गुणस्तर आश्वस्तता योजना पेश गर्ने तथा गर्न लगाउने र सो अनुरुप गुणस्तर कायम भए नभएको मूल्याङ्कन नगरेको ।
- सम्झौता अनुसार कार्यसम्पन्न भई कार्य स्वीकार प्रतिवेदन जारी भएर त्रुटी सच्चाउने अवधि बाँकी भएका ठेक्काहरुको सम्बन्धमा अनुगमन गरी मर्मत गराउन लगाएको अभिलेखबाट देखिएन । यसबाट खरिद कानूनमा भएको त्रुटी सच्याउने अवधि सम्बन्धी व्यवस्थाको परिपालना सहि तवरले भएको छ भनी आश्वस्त हुन सकिएन ।

पालिकाको ठेक्का व्यवस्थापनमा देखिएका उपर्युक्त कमजोरीहरुका कारण आयोजना व्यवस्थापन प्रभावकारी हुन सकेको देखिदैन । साथै तोकिएका अभिलेख समेतनराख्ने कमजोरीहरु समयमै सुधार गरी आयोजना छनौट, कार्यान्वियन तथा मूल्याकंन कार्यलाई मितव्ययी, दक्षतापूर्ण र प्रभावकारी बनाइनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२७ **आन्तरिक आय**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
३२६००१७८९	७१५१९२१	२.१९

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा २.१९ प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२८ **आय अनुमान**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर लगायत अनुमानित रु.६७९५४८५ प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष२०८०।८१ मा रु.७१५१९२१ अर्थात अनुमान भन्दा ५.२४ प्रतिशत बढी आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२९ **कर तथा शुल्क असुली**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	राजस्वसंकेत	आम्दानी शीर्षक	अनुमान	यस महिना सम्मकोआम्दानी
१	२	३	४	७
१	११३१३	सम्पती कर	३,५०,०००.००	२,४६,५१२.००
२	११३१४	भुमिकर/मालपोत	९,५०,०००.००	५,४४,७७४.७९
३	११३१७	वहाल कर	३,००,०००.००	३,५९,११५.७९
४	११३१८	वहालविटौरी कर	५,०००.००	८००.००
५	११६३१	कृषितथापशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	०.००	६६,५११.३८
६	११६९१	अन्य कर	१०,५०,०००.००	१,४०,६०८.३३
७	१४१५१	सरकारीसम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	५,०००.००	०.००
८	१४१५९	अन्यस्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी	०.००	५,२६,८०१.२०
९	१४२११	कृषिउत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१०,३५,४८५.००	३,८३,५४५.००
१०	१४२१९	अन्य सेवाशुल्क तथा बिक्री	०.००	३,१७,८४९.७४
११	१४२२१	न्यायिकदस्तूर	५,०००.००	०.००
१२	१४२२४	परीक्षाशुल्क	०.००	२०,५००.००
१३	१४२२९	अन्यप्रशासनिक सेवा शुल्क	१३,००,०००.००	१६,२८,०३८.९८
१४	१४२४१	पार्किङ्गशुल्क	०.००	१०.००
१५	१४२४२	नक्सापासदस्तुर	३०,०००.००	९,०२५.००
१६	१४२४३	सिफारिशदस्तुर	३,००,०००.००	४,५७,५६९.००
१७	१४२४४	व्यक्तिगतघटना दर्ता दस्तुर	५,५०,०००.००	६,५४,१००.००
१८	१४२४५	नाताप्रमाणित दस्तुर	०.००	५,०००.००
१९	१४२४९	अन्यदस्तुर	१,५०,०००.००	५७,६८०.००
२०	१४२५३	व्यावसायरजिष्ट्रेशन दस्तुर	२,००,०००.००	१०,७००.००
२१	१४२६५	अन्यक्षेत्रको आय	०.००	९७,३७३.५०
२२	१४५२९	अन्यराजस्व	३,१५,०००.००	४,२८,९६४.७०
२३	१४६११	व्यवसाय कर	२,५०,०००.००	३,८५,२००.००
२४	१५१११	बेरूजू	०.००	८,११,२४२.००
जम्मा			६७,९५,४८५.००	७१,५१,९२१

पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको

दायारामा ल्याउनु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३० **एम्बुलेन्स सेवा**

नगरपालिकामा संचालित दुईवटा एम्बुलेन्स चालकको जिम्मा नै रहेको तर सोको आम्दानी बारे पालिकामा कुनै जानकारी नदिएको पाइयो । एम्बुलेन्सको मर्मत सम्भार सम्बन्धी खर्च पालिकाले व्यहोरेको तर एम्बुलेन्सको आम्दानी बारे पालिकामा जानकारी नभएकोले यसको उचित छानबिन गरी वास्तविक आम्दानी पालिकाको आन्तरिक राजश्व खातामा दाखिला हुनुपर्दछ ।

क्र.स	विवरण	रकम
३६७।२०८१।०३।०४	ढाकाबांङ स्वास्थ्य चौकि एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समिति लाइ एम्बुलेन्स मर्मत खर्च	८२५४०
३८८।२०८१।३।०९	खिल्जि एम्बुलेन्स सञ्चालन समिति रु.९४१६१ तथा धनचौर एम्बुलेन्स समिति लाइ रु.२५७९३ मर्मत खर्च	११९९५४
	जम्मा	२०२४९४

सैद्धान्तिक बेरुजु

३१ **अन्य निकाय तथा संघ संस्थालाई सहयोग**

आर्थिक कारोबार तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को दफा १८(४) मा एक मन्त्रालय वा निकाय अन्तर्गत विनियोजित रकम अर्को मन्त्रालय वा निकाय मातहतको कार्यालय मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गरी खर्च गर्न आवश्यक भएमा विनियोजन भएको निकायको सचिवले सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायको सचिवलाइ खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था भएकोमा सो व्यवस्था नगरिआफ्नो छुट्टै बजेट तथा अख्तियारी भएका देहायका कार्यालयलाइ पालिकाले विभिन्न कार्यका लागि आर्थिक सहायता तथा जिन्सि सहायता उपलब्ध गराएको छ।यसरि आफ्नो प्रयाप्त आन्तरिक श्रोत नभइ सहायता वितरण गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

क्र.सं.	**भौचर नं./मिति**	**निकाय/संस्था**	**प्रयोजन**	**रकम**
१	३७३।२०८१।०३।६	नेपाल पत्रकार महासघं अर्घाखांची	पर्यटन प्रवर्दन कार्यक्रम	३०००००
२	४२१।२०८१।३।१४	जिल्ला खेलकुद विकास समिति	रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन	४००००
		जम्मा		३४००००

सैद्धान्तिक बेरुजु

३२ **मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिला नगरेको**

मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६(ग)बमोजिम सरकारी निकाय वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संघ संस्थाले ठेक्का वा करार अर्न्तगत आपूर्ति हुने वस्तु वा सेवा आपूर्ति वापतको रकम सम्बन्धित ठेकेदार वा आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्दा निजलाई भुक्तानी गर्ने कर रकमको ३० प्रतिशतले हुन आउने रकम निजको नामबाट सम्बन्धित राजश्व शिर्षकमा जम्मा गरी बाँकी रहेको कर बापतको रकम मात्र भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।तर यस कार्यलयले मूल्य अभिवृद्धि करको शत प्रतिशत नै तपसिलका फर्मलाई भुक्तानी दिएकोले सो को मूल्य समायोजन प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा ३० प्रतिशत असुल हुनुपर्ने रु.८३२७४

गोभौनं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्यान नं.	भुक्तानी रकम	मुअकर कर रकम	३० प्रतिशत रकम
३७८।२०८१।०३।०७	ह्युमन फिट क्राफ्ट	३००१५०८५६	५०९९९१	५८६७१	१७६०१
३९३।२०८१।०३।१०	स्वस्तिक अफसेट प्रेस	६१४५७५७१८	३६२७३०	४१७३०	१२५१९
४५२।२०८१।०३।१८	**द ड्रिम ट्रेड सप्लायर्स**	११८३५१६४७	३६८६०४	४२४०५	१२७२१
१०।२०८१।१।२५	**अर्घा भगवति स्टोर**	३०५२९६७८०	१७४११४	२००३१	६००९
३१।२०८१।३।२३	**अमृता निर्माण सेवा**	३००३६२५५२	९९७४३८	११४७४९	३४४२४
		जम्मा			८३२७४

प्रमाण पेश नगरेको	८३,२७४

३३ **काम नगरि पेश्की फिर्ता** (३६४-२०८१-२-३१):

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० मा पेश्की दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फर्स्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिने दिने दुवै थरिको कर्तव्य हुने उल्लेख छ । पालिकाको व्यसायिक कन्य च्याउ उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालनका लागि कृषि अधिकृत राम बहादुर थापाले २०८०।११।१४ मा रु. ४९९५००।०० पेश्की लिएकोमा रु.७२५००।०० कन्य च्याउ खरिदमा खर्च गरि बांकी रकम मिति २०८१।२।३२ मा फिर्ता गरि पेश्की फर्छौट गरेको छ। यसरि पेश्की लगेको रकम व्यक्तिगत फाइदाका लागि खर्च भएको वा होइन यकिन हुन सकिएन यसरी पेश्कि लगि काम नगरि रकम फिर्ता गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३४ **पालिकालाइ व्यभार पारेको**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८६(१) बमोजिम स्थानीय सेवा गठन, सञ्चालन व्यवस्थापन, सेवाका शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानुन बमोजिम हुने व्यवस्था उल्लेख गरेको छ । पालिकाको आन्तरिक आयलाई समेत विचारनगरि निर्णयका आधारमा वितरणमुखि कार्यमा खर्च गरेको कारण आर्थिक व्ययभार बढ्न गएको देखिएकोले यस्ता खर्चहरुमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	भौचर नं./मिति	खर्चको विवरण	रकम
१	**४२३,४२४, ४२५,४२६। २०८१।३।१५**	**आधारभुत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गत गाउटोलमा रहनुभएका गर्भवति ६२ जना आमाहरुलाइ दोहोरो गाडीभाडा भूक्तानी वडा १,५,६,७,८,९ नम्बर (आमा सुरक्षा कार्यक्रमको २००० बाहेक पालिका निर्णयले)**	**१४१३४५**
२	**४३१।२०८१। ३।१५**	**१४९ जना महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम सेविका लाइ सञ्चार खर्च ६ महिनाको महिनाको २०० का दरले**	**१७८८००**
		जम्मा	**३२०१४५**

सैद्धान्तिक बेरुजु

३५ **अनुदान सहयोग कार्यक्रमको अनुगमन**

विशेष अनुदान सम्बन्धि कार्यविधि २०७५ को दफा ११ अनुसार विशेष अनुदानबाट सन्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी सन्चालन भए नभएको सम्बन्धमा सम्बन्धि प्रदेश वा स्थानीय तहले नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, यस्ता अनुदानबाट सन्चालित आयोजना/कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक रुपमा मन्त्रालय र नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयमा तोकिएको ढाँचामा पेश गर्नुपर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । यस कार्यालयले पछि त्यसको लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी

सन्चालन भए नभएको अनुगमन तथा त्यसको प्रभावकारिता(लाभग्राही किसानको जीवनस्तर सुधार) को विषयमा अनुगमन गरी नियमानुसार प्रतिवेदन गर्नुपर्नेमा प्रतिवेदन पेश भएको छैन । अनुदान सहयोगको दुरूपयोग नभएको यकिन विवरण तथा उपयोगिताको अनुगमन गरी प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ ।

क्र.स	भौ.न/मिति	अनुदानको विबरण	लाभग्राहि संख्या	अनुदान प्रतिशत	रकम
१	२६४।२०८१।२।३२	व्यसायिक कन्य च्याउ वितरण		निशुल्क	४२०००
२	४४०।२०८१।३।१६	व्यसायिक बाख्रापालन कृषकका लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा खोर निर्माण(कार्यविधि नबनाएको)	३०	५०	९०००००
३	४४८।२०८१।३।१८	बांझो जग्गामा अदुवा र वेसार खेति विस्तार		१००	१०००००
४	४४९।२०८१।३।१८	जडिबुटि उत्पादन तथा प्रशोधन कार्यक्रम		१००	४७८४८७
५	४५६।२०८१।३।१८	उन्नत डाले घाँसको विउ वितरण		१००	१२००००
६	४८०।२०८१।३।२१	सिरोहि जातको बोका वितरण(वितरण गर्दा सम्पर्क नम्बर नराखेको)	९	७५	१५००००
७	४८४।२०८१।३।२२	मिनिटिलर 7hp वितरण	५३	५०	१२३२२५०
८	५०१।२०८१।३।२३	धनचौर जागृति कृषि तथा पशुपक्षी फर्म		१००	६९९०७

सैद्धान्तिक बेरुजु

३६ **जिन्सी दाखिला नगरेको**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,2076 को दफा 28 अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको जिन्सी मालसामान सात दिनभित्र यथास्थानमा दाखिला गरी श्रेस्ता खडा गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था भएकोमा देहायका निकायले जिन्सि सामाग्रि दाखिला नगरेकोले जिन्सि दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने

भौ.न/मिति	कार्यक्रमको विवरण	रकम
४४९।२०८१।३।१८	जडिबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कार्यक्रम उपभोक्ता समिति लाइ डिस्टिलेसन प्लान्ट मेसिन खरिद गरेको।	३३९०००
४७१।२०८१।३।२०	एक शिक्षण सस्था एक उद्यम कार्यक्रम शान्ति मावि खिल्जि च्यापकटर वितरण गरेको	२७०००
	एक शिक्षण सस्था एक उद्यम कार्यक्रम शान्ति मावि धारापानी च्यापकटर वितरण गरेको	३५०००
	जम्मा	४०१०००

प्रमाण पेश नगरेको	४,०१,०००

३७ **संरचनाको उपयोगः**

स्थानिय सरकार ऐन २०७४ को दफा २६ मा साझेदारी वा संयुक्त व्यवस्थापनमा कार्य गर्न सक्ने व्यवस्था अन्तर्गत नगरपालिकाले आफ्नो कार्य सञ्चालन गर्दा लागत न्यूनीकरण, स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग वा प्रभावकारी सेवा प्रवाहको बृहत पूर्वाधार

निर्माण,ठूला मेसिन तथा औजार खरिद तथा सञ्चालन व्यवस्थापन गर्न सक्ने अन्य गाउँपालिका वा नगरपालिकासँग साझेदारी, सम्झौता वा संयुक्त व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ व्यवस्था गरेको छ।यस पालिकामा आर्थिक बर्ष २०७९।८० मा अन्तर सरकारि वित्त हस्तान्तरणमा आएको बजेट बाट रकम विनियोजन भइ १५ सैयाको अस्पताल निर्माण सम्पन्न रु.१३५५३८५२१ मा भएको छ। पालिकाले दिएको जानकारी अनुसार उक्त अस्पताल सञ्चालन गर्न पालिकाको आर्थिक श्रोतले नभ्याउने भएकाले हालसम्म उक्त अस्पताल उद्घघाटन तथा सञ्चालन भएको छैन।यसरि अस्पताल सञ्चालनका लागि प्रयाप्त बजेट विनियोजन नगरिकन निर्माण गरिएको अस्पतालले नागरिकलाइ स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न र अस्पताल सञ्चालन गर्न कठीनाइ हुने देखिन्छ। अन्य स्थानिय तहसंग साझेदारि गरेर हुन्छ कि संघ सरकारबाट हुन्छ अस्पताल सञ्चालनका लागि प्रयाप्त बजेट तथा कर्मचारी दरबन्दि सृजना गरि सो अस्पताल सञ्चालनमा ल्याउन स्थानिय सरकार तथा केन्द्र सरकारले उपयुक्त पहल गर्नुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३८ **दरवन्दी तथा पदपूर्ती**

निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम १३ र १३ (क) बमोजिम पदपूर्ति हुनुपर्दछ । कार्यालयले पेश गरेको विवरण अनुसार विभिन्न पदका स्वीकृत ६१ दरबन्दी मध्ये ३५ स्थायी पदपूर्ति भई २६ पद रिक्त रहेको देखिन्छ। दरबन्दि बाहिरका खा.पा.स.टे १ अ.हे.व ४ जना गरि कुल ५ जना नियुक्त गरि रु.१३६३७२६ खर्च लेखेको रकम अनियमित देखिएको रु.

अनियमित भएको	१३,६३,७२६

३९ **मू अ कर मा दर्ता नभएको संग खरिद** (४५८-२०८१-३-१९):

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १९(२)(१क) मा सार्वजनिक निकायले रु.बीस हजार भन्दा बढीको कुनै खरिद गर्दा मू.अ.करमा दर्ता भएको व्यक्ति,फर्म, संस्था वा कम्पनिबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।कार्यालयले मु.अ.कर मा दर्ता नभएको सस्था नयाँ नेपाल विकास परिषद अर्घाखाँची बाट सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम सञ्चालन गरेबापत भुक्तानि गरेको रकम अनियमित देखिएको रु.

अनियमित भएको	३,९७,०००

४० **वितरणमुखी खर्च**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले उपयोगिता सिर्जना हुने गरी अधिकतम प्रतिफल दिने कार्यक्रम छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यविधि वेगर वितरणमुखी कार्यक्रममा खर्च गर्दा सोबाट पालिकालाई प्रतिफल प्राप्त हुने देखिदैन । तसर्थ यस्तो खर्च वास्तविकता र आवश्यकतामा आधारित गरी पारदर्शी तवरले गर्नुपर्दछ । वितरणमुखी खर्चलाई नियन्त्रण गर्नुपदर्छ ।

क्र.स	भौ.न/मिति	खर्चको विवरण	रकम
1.	४५२।२०८१।३।१८	बृद्धहरुलाइ ४९ वटा ब्लाङ्केट वितरण(१ वटा वडाले सम्पर्क नम्बर नराखेको)	३६८६०४
2.	४३८।२०८१।३।१६	कला सस्कृति संरक्षण तथा युवा खेलकुद कार्यक्रम	१०००००
3.	४४२।२०८१।३।१६	रोयल ढाकाबांङ भलिबल ग्रुप	३५०००
4.	४४७।२०८१।३।१७	खिल्जि युवा क्लव	२००००
5.	४५३।२०८१।३।१८	असुरकोट युवा सञ्जाल	५००००
6.	४९६।२०८१।३।२३	जनजागरण सामुहिक युवा क्लव	१००००
7.	३१।२०८१।३।२३	१९२ थान इन्डक्सन चुलो वितरण	९९७४३८
जम्मा			१५८१०४२

सैद्धान्तिक बेरुजु

४१ **नाफामूलक संस्थालाई अनुदान** (३६७-२०८१-३-७):

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा वितरणमुखी खर्च नियन्त्रण गर्दै संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पुँजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उल्लेखित व्यवस्था अनुसार नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्थालाई अनुदान उपलब्ध गराउन मिल्ने देखिदैन ।ढिकुरा साना किसान सहकारि सस्था लिमिटेडलाइ यो वर्ष अनुदान दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	१,००,०००

४२ **प्रशिक्षण भत्ता**

अर्थ मन्त्रालयको कार्यसंचालन निर्देशिका, २०७७ को परिच्छेद ७ मा नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित तालिमका स्रोत व्यक्ति / प्रशिक्षकको पारिश्रमिक अधिकृतस्तरको तालिममा कार्यपत्रबापत रु.१००० तथा कक्षा सञ्चालन वापत रु.६०० पारिश्रमिक उल्लेख गरेकोमा(पालिकाले कार्यविधि बनाइ आवश्यकता अनुसार बाह्य प्रशिक्षकलाइ प्रतिदिन २५०० देखि ७००० सम्म दिन सकिने व्यवस्था गरेको) पालिकाले मेलमिलाप सम्बन्धि आधारभुत तालिमको प्रशिक्षक भत्ता प्रति कक्षा वापत रु.३४०० निम्न व्यक्तिहरुलाइ देहायको रकम भुक्तानी गरेकोले निर्देशिका भन्दा बढि भुक्तानी भएको रकम अनियमित देखिएको रु..

भौ.न/मिति	प्रशिक्षकको नाम	तालिम सेशन	भुक्तानी हुनुपर्ने रकम	कर कट्टी पछी भुक्तानी भएको रकम	बढि भुक्तानी
२३८।२०८०।१२।२७	भोलानाथ खतिवडा	१५	२०४००	४३३५०	२२९५०
	नेत्र प्रसाद धिताल	१५	२०४००	४३३५०	२२९५०
	टेकराज गैरे	१	१३६०	२८९०	१५३०
	कृष्ण प्रसाद भट्टराइ	१	१३६०	२८९०	१५३०
	जम्मा				४८९६०

अनियमित भएको	४८,९६०

४३ **रोयल्टी दाखिला नगरेको**

प्रदेश आर्थिक ऐन २०७९ को अनुसुचि ६ अनुसार प्राकृतिक श्रोतको संकलन तथा विक्रि सुल्क रोयल्टी वापत ढुङ्गा,गिट्टि,वालुवा,चुनढुङ्गा ,ग्राभेल खरिढुङ्गा स्लेट आदिको प्रतिक्युफिट रु.६ रहेको छ।पालिकाबाट सञ्चालित निम्न आयोजनामा ढुङ्गा, गिट्टि,वालुवा उपलब्ध गराएवापत निम्न व्यक्तिहरुबाट रोयल्टी पालिकालाइ बुझाएको पाइएन।सम्बन्धितबाट रोयल्टी अशुल गरि दाखिला गर्नुपर्ने रु.

क्र.स	भौ.न/मिति	आयोजनाको नाम	बस्तु विक्रेताको नाम	खरिद विवरण	तिर्नुपर्ने रोयल्टी	
१	१३२।२०८१।२।२१	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा ४	विष्णु प्रसाद भुसाल	ढुङ्गा १४४० क्युफुट	८६४०	
२				गिटि ४८० क्युफुट	२८८०	
३	१३५।२०८१।२।२१	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा ६	माधव श्रेष्ठ	ढुङ्गा ३१२० क्युफुट	१८७२०	
४	१५९।२०८१।२।३०	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा ३	डिल्लि वेल्बासे	ढुङ्गा ३००० क्युफुट	१८०००	
				गिटि १२० क्युफुट	७२०	
				वालुवा ६०० क्युफुट	३६००	
५	१६६।२०८१।२।३२	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा २	कृष्ण बहादुर खनाल	ढुङ्गा २२८२ क्युफुट	१३६९२	
				गिटि ७८२ क्युफुट	४६९२	
				वालुवा ७९१ क्युफुट	४७४६	
६	१९४।२०८१।३।१३	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा ८	सुभास श्रेष्ठ	गिटि ८४७ क्युफुट	५०८२	
				वालुवा १७६५ क्युफुट	१०५९०	
७	१७९।२०८१।३।६	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा ९	कृष्ण बहादुर सारु	ढुङ्गा १७६५ क्युफुट वालुवा ९१८ क्युफुट	१०५९०	
					५५०८	
८	१७३।२०८१।३।९	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा १०	बाबुराम गैरे	ढुङ्गा ३००१ क्युफुट	१८०००	
				गिटि १०५९ क्युफुट	६३५४	
				वालुवा ७४१ क्युफुट	४४४६	
९	२०३।२०८१।३।१७	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा १	थमन बहादुर नेपाली	ढुङ्गा ,गिटी तथा बालुवा ६००२ क्युफुट	३६०१६	
१०	१३६।२०८१।२।२३	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा ५	ठाकुर बन्जारा	ढुङ्गा ३८८४ क्युफुट	२३३०६	
			जुद्ध बहादुरसारु	गिटि तथा वालुवा २४३६ क्युफुट	१४६१८	
११	१४७।२०८१।२।२७	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा ७	रुद्रलाल रायमाझी	गिटी २४७ क्युफुट	१४८३	

			साबे बहादुर थापा	ढुङ्गा १५८८ क्युफिट	९५३३	
			हुम बहादुर सिह	वालुवा २४७ क्युफिट	१४८३	
१२	१९।२०८१।३।१४	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा ८	नारायण खनाल	ढुङ्गा,गिटि तथा बालुवा १५८८ क्युफिट	९५३३	
१३	२७।२०८१।३।१७	प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम भु.न.पा १	थम्मन बहादुर नेपाली	ढुङ्गा,गिटि तथा बालुवा क्युफिट १२७१ क्युफिट	७६२६	
१४	३३।२०८१।३।२०	श्री भगवति मा.वि रिटेनिङ वाल कन्सट्रक्सन	वामदेव गैरे	ढुङ्गा,गिटि तथा बालुवा २६८३ क्युफिट	१६१०१	
		जम्मा			**२५५६५९**	

असुल गर्नुपर्ने	२,५५,६५९

४४ **नमुना विद्यालयको अस्वभाविक खर्चः** (२३५-२०८१-३-१९):

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिंदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । साथै नमूना विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४ अनुसार नमुना विद्यालयले नमुना विद्यालय अनुदान रकम शैक्षिक कार्यक्रममा सहयोग पुग्ने क्रियाकलापहरु कक्षाकोठ, भौतिक पूर्वाधार सुधार, पुस्तकालय, प्रयोगशाला, विद्यालय स्वास्थ्यका लागि प्राथमिक उपचार कक्षा तथा औषधी व्यवस्थापन, खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी व्यवस्था तथा व्यवसायिक कार्यशाला जस्ता क्रियाकलापहरुमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकामा रहेको जनजागृति माध्यामिक विद्यालय, भू.न.पा.-१० धनचौर, नमुना विद्यालय रहेकोमा यस विद्यालयले नमुना विद्यालय अनुदान रकम खर्च गर्दा नियमानुसार खर्च गर्नुपर्नेमा आवासीय सुविधा नरहेकोमा खाजा तथा खाना लगायत अन्य विभिन्न अनावश्यक तथा शैक्षिक क्रियाकलापसँग असम्बन्धित कार्यहरुमा खर्च गरेको रु. ५,९४,६२७/०० को विल भर्पाई पेश भएको छ । नियमानुसार शैक्षिक विकास तथा सुधार कार्यहरुमा खर्च हुनुपर्नेमा अन्य कार्य तथा शैक्षिक क्रियाकलापसँग असम्बन्धित कार्यहरुमा खर्च गरेको रकम उक्त विद्यालयबाट असुल गरी दाखिला हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	५,९४,६२७

४५ **शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति तथा विद्यार्थी संख्याः**

स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका ६२ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्न रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी	पदपूर्ती	पदपूर्तीमध्ये करार	विद्यार्थी संख्या
१	श्री श्रृजना आ.वि. भू.न.पा.–१	३	३	३	२३
२	श्री चौर आ.वि. भू.न.पा.–१	३	३	१	२८
३	श्री देउराली आ.वि. भू.न.पा.–१	४	४	१	४२
४	श्री आम्बोट आ.वि. भू.न.पा.–१	४	४	१	१२
५	श्री सिद्धबाबा आ.वि. भू.न.पा.–१	३	२	०	२३
६	श्री बालशिक्षा मा.वि. भू.न.पा.–१	१२	१२	१	२०९
७	श्री विश्व मा.वि. भू.न.पा.–१	१६	१६	०	३८९
८	श्री शिवशक्ति आ.वि. भू.न.पा.–१	२	२	१	१८
९	श्री भगवति आ.वि. भू.न.पा.–२	१२	१२	३	२२८
१०	श्री बालज्योति आ.वि. भू.न.पा.–२	२	२	१	२०
११	श्री प्रगति आ.वि. भू.न.पा.–२	२	२	०	२१
१२	श्री जनप्रिय आ.वि. भू.न.पा.–२	२	२	०	२९
१३	श्री अन्नपूर्ण मा.वि. भू.न.पा.–३	१०	१०	२	२१७
१४	श्री गौरी आ.वि. भू.न.पा.–३	३	३	०	२८
१५	श्री प्रभाकर मा.वि. भू.न.पा.–३	८	८	२	१२६
१६	श्री शंकर जनसेवा आ.वि. भू.न.पा.–३	३	३	१	३५
१७	श्री सिद्धार्थ आ.वि. भू.न.पा.–३	३	३	०	३०
१८	श्री गगन आ.वि. भू.न.पा.–३	२	२	०	४१
१९	श्री लक्ष्मी आ.वि. भू.न.पा.–४	७	७	२	६१
२०	श्री विरेन्द्र आ.वि. भू.न.पा.–४	८	८	०	७२
२१	श्री भगवति आ.वि. भू.न.पा.–४	३	३	०	४५
२२	श्री शान्ति मा.वि. भू.न.पा.–४	१५	१५	०	२६५
२३	श्री जनप्रिय मा.वि. भू.न.पा.–५	१५	१५	०	३५४
२४	श्री बालशिक्षा आ.वि. भू.न.पा.–५	७	७	०	७०
२५	श्री धर्मावती आ.वि. भू.न.पा.–५	८	८	१	९६
२६	श्री बालदिप आ.वि. भू.न.पा.–५	३	३	०	२६
२७	श्री धर्मावती आ.वि. भू.न.पा.–६	३	३	०	४८
२८	श्री जनचेतना आ.वि. भू.न.पा.–६	२	२	०	२६
२९	श्री शान्ति मा.वि. भू.न.पा.–६	१३	११	०	२६२
३०	श्री जनजागृति आ.वि. भू.न.पा.–६	४	४	०	९६

३१	श्री जनशक्ति आ.वि. भू.न.पा.–६	२	२	०	२७
३२	श्री जनसेवा आ.वि. भू.न.पा.–६	२	२	०	१०
३३	श्री भगवती मा.वि. भू.न.पा.–७	१२	१०	३	२४२
३४	श्री जनसेवा आ.वि. भू.न.पा.–७	४	४	२	६२
३५	श्री कालिका आ.वि. भू.न.पा.–७	४	४	२	४४
३६	श्री नागेश्वर आ.वि. भू.न.पा.–७	४	४	०	४३
३७	श्री नुवाकोट मा.वि. भू.न.पा.–७	१२	१२	०	२५१
३८	श्री जनजागृति आ.वि. भू.न.पा.–७	२	२	१	१६
३९	श्री लम्ची आ.वि. भू.न.पा.–८	७	७	०	६८
४०	श्री यशोधरा आ.वि. भू.न.पा.–८	७	७	०	६९
४१	श्री महेन्द्र आ.वि. भू.न.पा.–८	३	३	०	२८
४२	श्री लात्तेवाँज आ.वि. भू.न.पा.–८	३	३	१	३६
४३	श्री सरस्वती आ.वि. भू.न.पा.–८	२	२	०	९
४४	श्री सिद्धगुफा आ.वि. भू.न.पा.–९	३	३	३	२२
४५	श्री भगवती मा.वि. भू.न.पा.–९	१२	१२	२	३१४
४६	श्री दिपेन्द्र आ.वि. भू.न.पा.–९	७	७	१	९४
४७	श्री थानपति आ.वि. भू.न.पा.–९	३	३	०	२७
४८	श्री शारदा मा.वि. भू.न.पा.–९	१४	१३	०	२१९
४९	श्री जयन्ती आ.वि. भू.न.पा.–९	३	३	१	२९
५०	श्री जन्मभूमि आ.वि. भू.न.पा.–९	२	२	०	१२
५१	श्री पद्मावति आ.वि. भू.न.पा.–९	२	२	१	१४
५२	श्री विरभद्र आ.वि. भू.न.पा.–९	३	३	०	१६
५३	श्री देउराली आ.वि. भू.न.पा.–९	३	३	०	४९
५४	श्री वराह आ.वि. भू.न.पा.–१०	३	३	०	२२
५५	श्री जनजागृति मा.वि. भू.न.पा.–१०	१६	१६	१	३४७
५६	श्री सत्यदेवी आ.वि. भू.न.पा.–१०	४	४	२	७०
५७	श्री जनसेवा आ.वि. भू.न.पा.–१०	३	३	०	४०
५८	श्री जनप्रिय आ.वि. भू.न.पा.–१०	२	२	०	१६
५९	श्री लक्ष्मी आ.वि. भू.न.पा.–१०	२	२	१	१२
६०	श्री सरस्वती आ.वि. भू.न.पा.–१०,	८	८	१	११२
६१	श्री देवी आ.वि. भू.न.पा.–१०,	२	२	१	१७

६२	श्री जनभावना आ.वि. भू.न.पा.–१०	२	२	०	२२
	जम्मा	**३४०**	**३३४**	**४३**	**५२९९**

विद्यालयको स्विकृत दरबन्दी भन्दा पदपुर्ति कम रहेको देखिन्छ। विद्यालयमा विद्यार्षि संख्या यकिन गरि न्युन विद्यार्थि रहेका विद्यालयलाइ मर्ज गरि रिक्त दरबन्दि पदपुर्ति गर्न आवश्यक भएमा रिक्त दरबन्दी पदपुर्ति गर्नुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४६ **प्रमाण बेगर भुक्तानीः**

२४२/०८१।३।२० आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिंदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले १००० प्रति शैक्षिक बुलेटिन छपाई गरेको भनी प्रभात प्रकाशन प्रा.लि. लाई भुक्तानी गरेको रु. ४९,७२०।०० को बुलेटिन जिन्सी दाखिला भएको नदेखिएकोले कार्यालयमा प्राप्त नभई भुक्तानी गरेको देखिएकोले सो बुलेटिन कार्यालयमा प्राप्त भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रू.

प्रमाण पेश नगरेको	४९,७२०

४७ **कृषि एम्बुलेन्स खरिदः** (२६६-२०८१-३-२३):

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३१ख. मा उत्पादक वा अधिकृत विक्रेताद्वारा निर्धारित दरमा (क्याटलग सपिङ्ग) विधिवाट गरिने खरिदको कार्यविधि सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकाले कृषि - एम्बुलेन्स खरिदका लागि क्याटलग प्रकृया मार्फत खरिद कार्य गर्नका लागि बनाएको स्पेशिफिकेशन अनुसार खरिद गर्ने तथा कर तथा भन्सार छुट प्रयोजनार्थ कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, सिंहदरबारलाई छुटका लागि सिफारिस गरिदिन मिति २०८०।४।१३ मा पत्र पठाएकोमा कुनै जवाफ प्राप्त नभएको तथा पुनः २०८०।७।२१ मा पुनः सोही व्यहोराको पत्र पठाएकोमा कुनै जवाफ प्राप्त नभएको कार्यालयको भनाई रहेको छ। साथै पालिकाले उक्त कृषि एम्बुलेन्स क्याटलग खरिद प्रकृया मार्फत खरिद कार्य गर्नका लागि बनाएको स्पेशिफिकेशन अनुसार सबैभन्दा कम दर रेट पेश गर्ने लोक सुसिला अटो कन्सर्नबाट रू. २४,९८,०००/- मा खरिद गरेको देखियो । उक्त कृषि एम्बुलेन्स खरिदमा भन्सार तथा अन्य करहरुमा छुट नलिएबाट कार्यालयलाई थप व्ययभार परेको देखिन्छ । कार्यालयले गर्ने यस्ता खरिदहरुमा पाइने छुट लिई आर्थिक भार कम गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ साथै यससँग सम्बन्धित निकायले पनि यस्ता कार्यहरुमा समयमै आवश्यक समन्वय तथा सहयोग गरी खरिद कार्यलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४८ **अनुदान सहयोग कार्यक्रमको अनुगमनः**

विशेष अनुदान सम्बन्धि कार्यविधि २०७५ को दफा ११ अनुसार विशेष अनुदानबाट सन्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी सन्चालन भए नभएको सम्बन्धमा सम्बन्धि प्रदेश वा स्थानीय तहले नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, यस्ता अनुदानबाट सन्चालित आयोजना/कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक रुपमा मन्त्रालय र नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयमा तोकिएको ढाँचामा पेश गर्नुपर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले निम्नानुसारको अनुदान सहयोग उपलब्ध गराएकोमा उक्त अनुदान रकम भुक्तानी भएपछि त्यसको लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी सन्चालन भए नभएको तथा त्यसको प्रभावकारिताको विषयमा अनुगमन गरी नियमानुसार प्रतिवेदन गर्नुपर्नेमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश भएको छैन । यसरी वितरण भएको अनुदान सहयोगको दुरूपयोग नभएको यकिन गरी उक्त अनुदान सहयोगको विवरण तथा उपयोगिताको अनुगमन गरी अनुदान सहयोगको उपयोगिताको यथार्थ मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्द्रछ ।

क्र.सं.	अनुदान सहयोग प्राप्त गर्नेको नाम	अनुदान सहयोग विवरण	अनुदान रकम
१	नागरिक बहुउद्वेश्यीय सहकारी संस्था	दुग्ध उत्पादन कार्यक्रम तथा चिस्यान केन्द्र	६०३१४९
२	झरना कृषि सहकारी संस्था		६१४२५२
	जम्मा		**१२१७४०१**

सैद्धान्तिक बेरुजु

४९ **नर्म्सभन्दा बढी भुक्तानीः**

अर्थ मन्त्रालयको कार्य सञ्चालन निर्देशिका २०७७ को क्रियाकलाप नं. ७.१.१५ तालिम, गोष्ठी, सेमिनार, कार्यशाला, सञ्चालन सम्बन्धी खर्चको मापदण्ड रहेको छ । यस पालिकाले निम्नानुसारको भुक्तानीमा सो निर्देशिकाले व्यवस्था गरेको नर्म्सभन्दा बढी भुक्तानी भएको देखिएकोले सम्बन्धितबाट असुल गरी दाखिला हुनुपर्ने रु.

क्रम	कर्मचारीको नाम	रकम
४९.१	खिमानन्द आचार्य	१,७००
४९.२	राम बहादुर थापा	६,८००
४९.३	रेम बहादुर बस्नेत	३,४००
४९.४	दुर्गा प्रसाद श्रेष्ठ	१,७००
४९.५	पम्फा बेल्वासे	२,५५०
४९.६	लिल बहादुर वि.क.	५,१००
४९.७	राजेश पाण्डे	३,४००
४९.८	विभिन्न ३० जना सहभागीहरु	३८,२५०
४९.९	सरोज खनाल	१,७००

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ४९ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	६४,६००

५० **बढी भुक्तानीः**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिंदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले निम्नानुसारको भुक्तानीमा हुनुपर्नेभन्दा बढी भुक्तानी भएको देखिएकोले सम्बन्धितबाट असुल गरी दाखिला हुनुपर्ने रु.

क्रम	कर्मचारीको नाम	रकम
५०.१	राम बहादुर थापा	७५,१००
५०.२	राम बहादुर थापा मार्फत गहुँको विउ भर्पाई गरी लैजाने विभिन्न कृषकहरु	३६,४४०
५०.३	शुभ बहादुर समाल	१,८४२
५०.४	विभिन्न १३ जना	३८,८५०

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ५० सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	१,५२,२३२

५१ **गहुँको बीउ बढी दरमा खरिदः**

बीउ बिजन उत्पादन, आपूर्ति तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७८ को दफा ६. अनुसार ५० प्रतिशत अनुदानमा गहुँको उन्नत बीउ खरिदका लागि डेसिस(DESES) मा कृषकहरुको माग अनुसार wk1204 जातको गहुँ बालीको आवश्यक विउका लागि आवेदन भरेकोमा बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रले उक्त बिउका लागि स्रोत केन्द्र तोक्न नसकिएको भन्ने जानकारी सहित पत्र पठाएको देखियो । सो बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रले उक्त बिउ यस आर्थिक वर्षका लागि प्रति केजी ७० रुपैया (अधिकतम) कायम गरेको देखिएकोमा डेसिस(DESES) बाट प्राप्त हुन नसकी पालिकाले बाहिरबाट प्रति केजी रु ८५ मा १३८०० के जी गहुँको विउ खरिद गरेको देखियो । यसरी तोकिएको मूल्यभन्दा बढीमा खरिद गर्दा पालिकालाई रु २०७०००।०० थप व्ययभार परेको देखियो । निर्देशिका अनुसार तोकिएको केन्द्रमा समयमा नै माग आवेदन भरी तोकिएको दरमा खरिद गरी कृषकलाई उन्नत बिउ वितरण गरी बाली विकासमा ध्यानदिनुपर्दछ । साथै तोकिएको दरभन्दा बढी दरमा खरिद गर्दा पालिका तथा कृषकहरुलाई बढी व्ययभार पर्ने हुनाले तोकिएको दरमा नै खरिद गरी खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५२ **खानेपानी सम्बन्धी कार्यः**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले रनिङ विल या अन्य कुनै विल वा विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनका आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले खानेपानी सम्बन्धी Different Water Supply Scheme Construction को कार्य Unique Construction बाट गराएकोमा निम्नानुसार पाइयो ।

५२.१ पाइप कम्पनीले बाहेक अन्यको third-party बाट Lab test गरेको छैन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५२.२ ढाकावाङ्ग- योजनामा ४४८५ रनिङ् मिटर पाइप Laying and jointing गरेकोमा Earthwork Excavation(खाल्डो खन्ने) कार्य नगरी खर्च लेखेकोले कार्यालयले उक्त खर्च यकिन गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५२.३ Shengleng खा.पा. योजनामा ग्याबियनको जाली 5th layer र 2nd Layer मा नापीमा भएको वास्तविक कार्यभन्दा कार्य सम्पन्न विलमा 6m3 बढी परिमाण देखाएकोले बढी भुक्तानी भएकोले कार्यालयले यकिन गरि खर्च असुल गर्नुपर्ने रू.

असुल गर्नुपर्ने	३५,५००

५३ **Earthwork Excavation र Filling गर्दा Cross Section drawing पेश नगरेकोः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १० मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा स्विकृत ड्रइङ डिजाइन अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले Earthwork Excavation र Filling गर्दा Cross Section drawing: निम्नानुसारको योजनामा सडक र structure निर्माण गर्दा drawing /cross section drawing समावेश गरी सोही आधारमा परिमाण नापी गर्नुपर्नेमा नगरेकोले Cross section drawing अनुसार नापी गरी वास्तविक कार्यको मात्र भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

योजनाको नाम	कामको विवरण	परिमाण	दर	जम्मा
Narpani Dhikura Nuwakot Moterable road (16/BMA/W/UPG/2079/080)	Earthwork Excavation In all types of soil in roadway	२१५५।४८	५९	१२७१७३
	Backfill works	८२५	१००	८२५००
Nuwakot Cottage Section Moterable Road (15/BMA/W/UPG/080/081)	Earthwork Excavation In all types of soil in roadway	७५०।९८	५९	४४३०८
	Backfill works	१०९।२	५०	५४६०
Okhate Dadheri Deepa Manname Pipalneta Sahid Rishi Krishna Moterable Road Strengthening Works (09/BMA/W/RM/080/81)	Earthwork Excavation In all types of soil in roadway	२५२१	७०	१७६४७०
Barahaneta Jalam Salendhara Motorable Road Strengthening Works (14/BMA/W/UPG/080/081)	Earthwork Excavation In all types of soil in roadway and foundation	५९७।३८	८०	४७७९०
Belbot Asurkot Jogitari Moterable Road Strengthening Works (07/BMA/W/BT/080/81)	Earthwork Excavation In all types of soil in roadway and foundation	११०७।६५	६८	७५३२०
	जम्मा			**५५९०२१**

सैद्धान्तिक बेरुजु

५४ सडक सफा गर्ने कार्यः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले रनिङ विल या अन्य कुनै विल वा विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापि कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनका आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले सडक सफा गर्ने कार्य गर्दा एउटै Thickness मा Road मा कट्टिङ्ग गरेको विवरण निम्नानुसार २ वटा योजनामा सडक सफा गर्दा एउटै thickness मा पुरै लम्बाई मा कार्य गरेको देखियो । अतः कार्यालयले cross section drawing निकाली आवश्यकता भएको ठाउँमा मात्र कार्य गराउनुपर्दछ । उपरोक्त कार्यको वास्तविक नापी गरी वास्तविक भएको कार्यको मात्र भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

योजनाको नाम	कामको विवरण	Road को लम्बाई(m)	परिमाण(घ मी)	दर	जम्मा
विभिन्न योजना मर्मत वार्ड १	earthwork cutting, levelling	८००	२८८	६३।३६	१८२४८
विभिन्न योजना मर्मत वार्ड ६	earthwork cutting, levelling	४८०	१४४	६३।३६	९१२४
	जम्मा				**२७३७२**

सैद्धान्तिक बेरुजु

५५ Structure हरुको Drawing नबनाएकोः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १० मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा स्विकृत ड्रइङ डिजाइन अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले निर्माण गर्ने योजनाहरूको Structure हरुको लागत अनुमान तयार गर्दा र सञ्चालन पश्चात् as built drawing तयार गर्नुपर्नेमा नगरेकोले working drawing र As Built drawing तयार गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५६ **नापी किताबः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले रनिङ विल या अन्य कुनै विल वा विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापि कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनका आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले प्रथम बिल पश्चात दोस्रो, तेस्रो, चौथो लगायतको विलको नापी किताबमा अघिल्लो बिलसम्मको परिमाण देखाउनुपर्नेमा प्रत्येक बिलको छुट्टाछुट्टै नापी गरेको देखाएकोले अघिल्लो बिलहरूको समेत विस्तृत नापी देखाउनु पर्दछ । साथै अन्तिम बिलमा सबै परिमाणको विस्तृत नापजाँच गर्नुपर्नेमा अन्तिम बिलको मात्र नापजाँच देखाएकोले विभिन्न कार्यहरूको दोहोरो भुक्तानी हुने भएको परिमाण भिडान गर्न सकिएन । अतः अन्तिम विलमा सबै रनिङ विलको विस्तृत नापजाँच समावेश गरी भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५७ **Premix Carpet को कार्यः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले रनिङ विल या अन्य कुनै विल वा विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापि कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनका आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले Premix Carpet कार्यालयले सञ्चालन गरेका योजनाहरूमा premix carpet को कार्य गर्दा नर्म्स तथा Rate analysis अनुरूप 0.02m thickness को कार्य गर्नेमा 0.03m thickness को कार्य गराएकोले बढी व्यवहार परेको छ । पालिकाले गर्ने यस्ता कार्यहरूमा नर्म्स अनुसार मात्र कार्य तथा Rate analysis गरी लागत अनुमान तथा वास्तविक कार्यको भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५८ **माटो Disposal गर्ने कार्यः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले रनिङ विल या अन्य कुनै विल वा विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापि कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनका आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले केही ठूला योजनाहरुमा Earthwork Exavation को माटो Disposal गरेको रकम भुक्तानी गरेकोमा कति टाढा Disposal गर्ने उल्लेख नगरेकोले परिमाण यकिन गर्न सकिएन । Earthwork Exavation को माटो Disposal गरेको रकम भुक्तानी गर्दा कति टाढा Disposal गरेको हो सो उल्लेख गरेर मात्र भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५९ **Back filling कार्य गर्दा Compaction नगरेकोः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले रनिङ विल या अन्य कुनै विल वा विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापि कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनका आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले Back filling/Structure हरूको निर्माण गर्दा Structure मा Backfilling गर्दा Norms अनुसार १५/१५ सेन्टिमिटर मा पानी छर्केर Compaction गर्नुपर्नेमा Compaction गरेको पाइएन । अतः कार्यालयले Loose filling गरेको अवस्थामा compaction को भुक्तानी दिन मिल्दैन । अतः कार्यालयले स्थलगत रूपमा यकिन गरी असुल गर्नुपर्दछ । योजनामा एक ग्यावियन वालमा Backfilling गर्दा Compaction नभएर सडक समेत चिरा परेर बिग्रेको पाइयो । उक्त कार्य निर्माण व्यवसायीबाट DLP मा गराउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६० **चेनेज नखुलाएकोः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले रनिङ विल या अन्य कुनै विल वा विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापि कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनका आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले निम्नानुसार योजनामा सडक निर्माण गर्दा सडक र structure को चेनेज खुलाउनुपर्नेमा चेनेज नखुलाएकोले उक्त निर्माण कहाँ गरेको खुलेको छैन । विभिन्न विभिन्न निकायले एउटै सडकमा कार्य गर्ने हुनाले दोहोरो पर्न सक्ने हुनाले चेनेज खुलाउनुपर्दछ । केही उदाहरणहरु

योजनाकोनाम	कामकोविवरण	परिमाण	दर	जम्मा
Narpani Dhikura Nuwakot Moterable Road (16/BMA/W/UPG/2079/080)	Stone Masonry (1:4	१८५७.९३	५६००	१०४०४४०८
	Gabion (cum.)	११४०	३२००	३६४८०००
	Sub Base (Cum)	१९०२.६	१२००	२२८३१२०
	Base (Cum)	१५६८.३६	२२००	३४५०३९२
	Premix (Cum)	२७६.५६	१६०००	४४२४९६०
	Hume Pipe Culverts (Rm)	१६५	१२०००	१९८००००
Upalla Pokhara Bhumekathan Pipalneta Gokhunga Moterable Road Blacktopped works (2/BMA/W/BT/2080/081)	Stone Masonry (1:4	११५.१६	८०००	९२१२८०
	Gabion (cum.)	२५५.५	४५००	११४९७५०
	Sub Base (Cum)	१५८१.८४	१५००	२३७२७६०
	Base (Cum)	१५०५.७५	२५००	३७६४३७५
	Premix (Cum)	२७४.४	१३०००	३५६७२००
	Hume Pipe Culverts (Rm)	२०	१००००	२०००००
Nuwakot Cottage Section Moterable Road(15/BMA/W/UPG/080/081)	Stone Masonry (1:4)	३९२.६९	५४९८	२१५९००९.६२
	Gabion (cum.)	२४४	३४९८	८५३५१२
Kapani Neta Kalapani Gahate Jimure khola, Kalimati Bisara Siteni Moterable Road Strengthening Works (16/BMA/W/UPG/080/81)	Gabion (cum.)	२७.५	३५९५	९८८६२.५
	M15 pcc work for causeway	४.५	८४००	३७८००
Dharapani Kalleri Falamkhilli Motorable Road Strengthening Works (20/BMA/W/UPG/080/81)	Gabion (cum.)	५०	३८००	१९००००
Dohatapokhara Jhakrikathan Badachaur Moterable Road Strengthening Works (11/BMA/W/RM/080/81)	stone masonry (1:4)	७५.१८	६५००	४८८६७०
Barahaneta Jalam Salendhara Motorable Road Strengthening Works (14/BMA/W/UPG/080/081)	plumb concrete works	६३	७०००	४४१०००
	Gabion (cum.)	१०२	३५००	३५७०००
Lisepani Pandhera Deurali Sarukatera Talla Paku Moterable Road Strengthening Works (Contract ID :- 23/BMA/W/UPG/080/81)	Gabion (cum.)	२०४.५	३५००	७१५७५०
Dharapani Dhakawang Moterable Road (24/BMA/W/RM/2080/81)	stone masonry (1:4)	७५.६२	५५००	४१५९१०
	Gabion filling (Cum)	६५	४०००	२६००००
	Plum (Cum)	३१.८९	७५००	२३९१७५
	Premix (Cum)	३७.२६	२००००	७४५२००
Nuwakot Khilji Asurkot Moterable Road (25/BMA/W/RM/2080/81)	stone masonry (1:4)	३१.३६	६५००	२०३८४०
	Gabion filling	१०३.५	३८००	३९३३००

	(Cum)			
	Plum (Cum)	७.१२	७०००	४९८४०
	Premix (Cum)	२५.४१	१८०००	४५७३८०
Narpani Dhikura Nuwakot Moterable Road (26/BMA/W/RM/2080/81)	stone masonry (1:4)	७.०१	५५००	३८५५५
	Gabion filling (Cum)	३३२	३५००	११६२०००
	Plum (Cum)	१२.२७	६५००	७९७५५
	जम्मा			**४७५५२८०४**

सैद्धान्तिक बेरुजु

अनुगमन लेखापरीक्षण

६१ .

(क) सम्परीक्षण :- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३९ र ४० बमोजिम लेखापरीक्षणबाट औँल्याइएका बेरुजू सम्बन्धमा प्रमाण पेश गरी वा नियमित गरी गराई वा असुल उपरगरी फर्स्यौट गर्ने पहिलो जिम्मेवारी तथा दायित्व बेरुजूसँग सम्बन्धित जिम्मेवार व्यक्ति तथा आर्थिक कारोबारमा संलग्न पदाधिकारी को हुने उल्लेख छ । कार्यालयले २०७९।८० सम्मको बाँकी बेरुजु रु.१५५८८७००० मध्ये रु.१३५९१६६४.५२ फर्स्यौट गरी सम्परीक्षणका लागि म्यानुअल/नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली मार्फत अनुरोध गरेकोमा उक्त बेरुजु सम्परीक्षणको क्रममा रहेको छ। सम्परीक्षण सम्बन्धमा उक्त प्रणाली मार्फत जानकारी गराइनेछ ।

आर्थिक वर्ष	वेरुजु दफा	वेरुजुको संक्षीप्त विवरण	फछौंटको आधार	सम्परीक्षण रकम
२०७५।७६	२७	शारदा माध्यमिक विद्यालयको ६ कोठे भवन निर्माणको कार्यालयले व्यहोर्ने अशं बापत दोस्रो तथा अन्तिम विल अनुसार रु.४०३२४५१ भुक्तानी गरेको मा सम्झौता अनुसारको नापि किताब एवं कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन वेगर कार्यालयले भुक्तानी गरेकोले विलभर्पाइ तथा कार्यसम्पन्न पेश गर्नुपर्ने रु.४०३२४५१	विलभर्पाइ तथा कार्यसम्पन्न पेश भएको	४०३२४५१
२०७५।०७६	२६	कर समायोजन पेश नभएको ,अमर निर्माण सेवको रु.५१०२३०.०५,पि.टि.आर.कन्सट्रक्सनको रु.१५२८२७४.६४ तथा अमृत निर्माण सेवाको रु.१२८७४२.८३	कर समायोन प्रमाण पेश भएको	२१६७२४७.५२
२०७५।७६	४९	कार्यालयले इन्टर टेक प्रालि बाट ८ m high steel tubular pole खरिद गरेकोमा २४५ वटा पोलको नापि किताबमा नदेखाएको साथै पोलको गुणस्तर परिक्षण नगरेको रु.३८२९९६६	२४५ वटा पोलको नापि किताब तथा गुणस्तर परीक्षणको प्रमाणपत्र पेश भएको	३८२९९६६
२०७५।७६	४२	निजि श्रोतका शिक्षकलाइ पालिकाबाट २७ वटा विद्यालयलाइ रु.३५६२००० तलब भत्ता भुक्तानी गरेको छ।शिक्षक विद्यार्थि अनुपात,शिक्षक नियुक्ति,हाजिरि,तथा नियमित पठन पाठन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु..३५६२०००	शिक्षक विद्यार्थि अनुपात,शिक्षक नियुक्ति,हाजिरि,तथा नियमित पठन पाठन भएको प्रमाण पेश भएको	३५६२०००
		जम्मा		**१३५९१६६४.५२**

(ख) अद्यावधिक बेरुजुको अवस्थाः यस **भुमिकास्थान नगरपालिका, अर्घाखाँची** को २०८१ सम्मको फस्यौंट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ । नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली लागू भए पश्चात बेरुजुको संपरीक्षण पनि उक्त प्रणालीबाट नै हुने भएकाले बाँकी बेरुजु संपरीक्षण गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानु पर्दछ ।

सि.नं.	गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू(B)	यो वर्ष कायम बेरुजू(C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू(D)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)
१	१५५८८७०००	१३५९१६६४.५२	३५४६२९८	०	**१४५८४१६३३.४८**

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८०/८१

कार्यालय र स्थान : भुमिकास्थान नगरपालिका, अर्घाखाँची , भूमिकास्थान नगरपालिका , अर्घाखाँची

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	नारायण प्रसाद पोखरेल	२०७९-४-२२	२०८०-६-११
कार्यालय प्रमुख	खिमानन्द अचार्य	२०८०-७-२	२०८१-२-२
कार्यालय प्रमुख	जग्दिश चन्द्र नेपालि	२०८१-२-२	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	जुना पाण्डे	२०७८-४-१	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
१,१०२,६१८	१,९०९,६८६	५३३,९९४	०	०	०
				जम्मा बेरुजु रकम	३,५४६,२९८
				लेखापरीक्षणको क्रममा असुली रु	३२८,३५६.३३

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		७४६९६०७७.१९	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	४८८१६९८२०	चालु खर्च	६०६९०८६३२.८
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	३२०६४६५०	पूँजीगत खर्च	१८८१५३९३५.९
राजश्व बाँडफाँट	११५०६१६९४.५९	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	११६३९३७०.३६
आन्तरिक आय	७१५१९२१.४१		
अन्य आय	२०७८७३६५२.५६		
कुल आय	८५०३२१७३८.५६	कुल खर्च	८०६७०१९३९.०६
बाँकी मौज्दात		११८३१५८७६.६९	

अनुसूची - २

बेरूजु दफा ४९ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

क्र.सं.	मिति/भौ.नं.	भुक्तानी पाउनेको नाम	भुक्तानीको विवरण	भुक्तानी भएको रकम	भुक्तानी हुनुपर्ने रकम	बढी भुक्तानी रकम	कैफियत
१	७५/०८०।११। १८	खिमानन्द आचार्य	प्रशिक्षक भत्ता	१७००	०	१७००	राम बहादुर थापा कार्यक्रम सञ्चालक रहेको कार्यक्रममा प्रशिक्षण गरेकोमा कार्यपत्र वेगर भुक्तानी भएको
२		राम बहादुर थापा	प्रशिक्षक भत्ता	१७००	०	१७००	
३	११७/०८१।१। १४	राम बहादुर थापा		५१००	०	५१००	प्रशिक्षण गरेकोमा कार्यपत्र वेगर भुक्तानी भएको
४	१७५/०८१।३।९	रेम बहादुर बस्नेत		३४००	०	३४००	पम्फा बेल्वासे कार्यक्रम सन्चालक भएको कार्यक्रममा कार्यपत्र वेगर भुक्तानी भएको
५		दुर्गा प्रसाद श्रेष्ठ		१७००	०	१७००	
६		पम्फा बेल्वासे		२५५०	०	२५५०	
७	२१०/०८१।३। १६	लिल बहादुर वि.क.		८५००	५१००	३४००	तुवलाल सापकोटा कार्यक्रम सन्चालक भएको कार्यक्रममा बढी भुक्तानी भएको
८		राजेश पाण्डे		८५००	५१००	३४००	
९	२०८/०८१।३। १५	विभिन्न ३० जना सहभागीहरु	सहभागी भत्ता	१२७५००	८९२५०	३८२५०	
१०	२११/०८१।३। १६	लिल बहादुर वि क	प्रशिक्षक भत्ता	४२५०	२५५०	१७००	
११		सरोज खनाल		४२५०	२५५०	१७००	
		जम्मा				**६४६००**	

बेरूजु दफा ५० सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -४

क्र.सं.	मिति/भौ.नं.	भुक्तानी पाउनेको नाम	भुक्तानीको विवरण	बढी भुक्तानी रकम	कैफियत
१	२२/०८०।८।६	राम बहादुर थापा	ढुवानीको बहाल कर	३१००	गहुँको विउ ढुवानी गर्दा कट्टी भएको ढुवानी कर दाखिला नभएको
२		राम बहादुर थापा मार्फत गहुँको विउ भर्पाई गरी लैजाने विभिन्न कृषकहरु	गहुँको विउ ढुवानी	३६४४०	गहुँको विउ ढुवानीमा ५० प्रतिशत अनुदान दिनुपर्नेमा १०० प्रतिशत अनुदान वितरण भएकोले ७२८८० ढुवानी रकम भुक्तानीमा ५० प्रतिशत दुवानी रकम बढी भुक्तानी भएको
३	२५३/०८१।३।२२	शुभ बहादुर समाल	फलफुल प्रबर्दन कार्यक्रम	१८४२	४८०६२ भुक्तानी हुनुपर्नेमा ४९९०४ भुक्तानी भएको ।
४	२६८/०८१।३।२३	राम बहादुर थापा	विरुवा ढुवानी	७२०००	चिया, कफि, आँप तथा लिचिका विरुवा ढुवानीमा गरेकोमा दोहोरो भुक्तानी भएको
५	२३४/०८१।३।१९	विभिन्न १३ जना	अनुगमन भत्ता	३८८५०	विद्यालय अनुगमन भ्रमण खर्च भुक्तानी दिन नमिल्नेमा भुक्तानी दिएको
		जम्मा		**१५२२३२**	